

PROIECTUL BREXIT AL SOCIETĂȚII CIVILE: UN GHID CĂTRE DREPTURILE DVS. PENTRU CETĂȚENII SEE/ UE AFLAȚI PE TERITORIUL SCOȚIEI

Acest ghid oferă informații despre ceea ce știm despre cum se vor schimba sau nu se vor schimba drepturile cetățenilor Spațiului Economic European/ Uniunii Europene (SEE/ UE) care locuiesc în Scoția după ce Marea Britanie va ieși din Uniunea Europeană.

Multe din detaliile complexe cu privire la Brexit încă sunt în curs de lucru, urmând a se cădea de acord asupra lor. Cu toate acestea, știm datorită lucrărilor noastre cu organizațiile de societate civilă din toată Scoția că impactul asupra drepturilor cetățenilor Spațiului Economic European/ Uniunii Europene (SEE/ UE) constituie pentru aceștia o sursă de îngrijorare și de dezorientare. Putem spune cu siguranță că Brexit va însemna o schimbare majoră în ceea ce privește drepturile cetățenilor Spațiului Economic European/ Uniunii Europene (SEE/ UE) care locuiesc sau muncesc în Marea Britanie.

Acest ghid a fost realizat de către Proiectul Brexit al Societății Civile (Civil Society Brexit Project) în colaborare cu JustRight Scotland. Proiectul Brexit al Societății Civile reprezintă o colaborare dintre Human Rights Consortium Scotland (Consortiul pentru Drepturile Omului Scoția) și SULNE – The Scottish Universities Legal Network on Europe (Rețeaua de Drept a Universităților Scoțiene cu privire la Europa), finanțată de Legal Education Foundation (Fundația de Instruire în domeniul Dreptului). Proiectul oferă informații experte și sfaturi organizațiilor societății civile din Scoția cu privire la detaliile și la impactul Brexitului. JustRight Scotland este o societate de caritate și de drepturile omului care utilizează legile ca unealtă pentru a obține dreptate socială. JustRight Scotland oferă consiliere juridică și informații tuturor cetățenilor Spațiului Economic European/ Uniunii Europene (SEE/ UE) cu privire la drepturile lor în Marea Britanie.

Pentru cine este acest ghid ?

Acest ghid conține informații cu privire la drepturile cetățenilor Spațiului Economic European/ Uniunii Europene (SEE/ UE) și ale familiilor acestora care locuiesc în Marea Britanie.

Aceasta include:

- Cetățeni ai **Uniunii Europene** (UE) din Austria, Belgia, Bulgaria, Croația, Republica Cipro, Republica Cehă, Danemarca, Estonia, Finlanda, Franța, Germania, Grecia, Ungaria, Italia, Latvia, Lituania, Luxemburg, Malta, Olanda, Polonia, Portugalia, România, Slovacia, Slovenia, Spania și Suedia.
- Cetățenii Republicii Irlanda se bucură de un drept de a domicilia în Marea Britanie care nu rezultă din legile Uniunii Europene și de aceea nu va fi afectat de Brexit. Cu toate acestea, drepturile membrilor familiilor lor care nu sunt irlandezi de a rămâne sau de a li se alătura în Marea Britanie vor fi afectate de Brexit.
- Cetățeni ai **Spațiului Economic European (SEE)** (Islanda, Lichtenstein, Norvegia) și **Elveția**. Guvernul Marii Britanii negociază separat impactul Brexitului asupra cetățenilor acestor patru țări cu guvernele acestora. Cu toate acestea Guvernul Marii Britanii a afirmat că intenționează să aplice tuturor aceleași reguli.

Ce conține acest ghid ?

Acest ghid reprezintă un colaj de fișe de informații cu privire la:

1. Dreptul meu de a domicilia
2. Dreptul meu de a munci
3. Dreptul meu la ajutoare sociale, locuințe sociale și alte forme de ajutor social
4. Dreptul meu la asistență medicală
5. Dreptul meu de a vota
6. Dreptul meu la învățământ

Fiecare fișă de informații prezintă:

- Drepturile actuale ale cetățenilor Spațiului Economic European/ Uniunii Europene (SEE/ UE) (până la 29 Martie 2019)
- Drepturile cetățenilor Spațiului Economic European/ Uniunii Europene (SEE/ UE) pe timpul perioadei de tranziție (de la 30 Martie 2019 la 31 Decembrie 2020)
- Drepturile cetățenilor Spațiului Economic European/ Uniunii Europene (SEE/ UE) după perioada de tranziție (după 1 Ianuarie 2021)
- Cum să afli mai multe informații cu privire la ce drepturi ai

Acest ghid și fișe similare de informații se găsesc gratis pentru a fi descărcate de pe www.hrcscotland.org/brexit

De asemenea, acestea sunt în curs de a fi traduse în alte limbi europene de mare circulație – vă rugăm contactați hrcscotland@gmail.com dacă doriți mai multe informații despre variantele traduse.

Cum puteți să obțineți mai multe informații și sfaturi

Vă rugăm să aveți în vedere că acest ghid are menirea să vă ajute să înțelegeți care vă sunt drepturile ca cetățean al Spațiului Economic European/ Uniunii Europene (SEE/ UE) aflat în Scoția, dar **nu constituie consiliere juridică**. Dacă aveți nevoie de consiliere juridică cu privire la un anumit subiect, vă rugăm să consultați resursele pe care le-am inclus la rubrica ”Cum pot să aflu mai mult”.

Proiectul Brexit al Societății Civile organizează ședințe de lucru cu privire la drepturile cetățenilor Spațiului Economic European/ Uniunii Europene (SEE/ UE) și poate oferi informații sau sfaturi experte organizațiilor cu privire la diverse aspecte legate de Brexit. Vezi www.hrcscotland.org/brexit sau trimiteți-ne un e-mail la hrcscotland@gmail.com pentru a obține mai multe informații.

Septembrie 2018

UN GHID CĂTRE DREPTURILE DVS. PENTRU CETĂȚENII SEE/ UE AFLAȚI PE TERITORIUL SCOȚIEI

FIȘA DE INFORMAȚII NR. 1: DREPTUL MEU DE A DOMICILIA

Această fișă de informații oferă un rezumat sumar al drepturilor pe care dvs. și membrii familiilor dvs. le aveți de a domicilia în Scoția înainte, în timpul și după perioada de tranziție aferentă Brexitului.

Care îmi sunt drepturile acum ?

(până la 29 Martie 2019)

Dvs. și membrii familiei dvs aveți acum următoarele drepturi:

- Dreptul de a domicilia în Marea Britanie pentru o perioadă inițială de trei luni
- Dreptul de a continua să domiciliați în Marea Britanie dacă sunteți o ”persoană calificată” care-și exercită drepturile care rezultă din tratatul Marii Britanii cu Uniunea Europeană
- Dreptul de a solicita ”**rezidență permanentă**” (RP) după ce ați domiciliat în Marea Britanie timp de 5 ani neîntrerupt
- Dreptul de a deveni cetățean al Marii Britanii după ce ați avut statut de ”rezidență permanentă” (RP) cel puțin 1 an de zile.

Ce înseamnă să fii o ”persoană calificată” care-și exercită drepturile care rezultă din tratatul Uniunii Europene ?

Înseamnă că sunteți:

- O persoană care își caută de lucru în mod activ
- O persoană încadrată în câmpul muncii sau o persoană care lucrează pe cont propriu
- Student (cu asigurare de sănătate comprehensibilă)
- Persoană care se poate întreține singură (cu asigurare de sănătate comprehensibilă)

Ce înseamnă ” asigurare de sănătate comprehensibilă” ?

Guvernul Marii Britanii a afirmat că studenții și persoanele care se pot întreține singure trebuie să demonstreze că au asigurare de sănătate comprehensibilă pentru a putea fi considerate ”persoane calificate”.

Un ghid cu privire la drepturile dvs. pentru cetățenii Spațiului Economic European/ Uniunii Europene (SEE/ UE) aflați în Scoția

- Se poate face dovada ”**asigurării de sănătate comprehensibile**” arătând că aveți una dintre următoarele:
 - Card european de asigurare de sănătate (European Health Insurance Card – EHIC)
 - Asigurare medicală privată care va acoperi costurile majorității tratamentelor medicale care au fost efectuate în Marea Britanie
 - Alte dovezi că există un aranjament direct între țara dvs. de origine și Marea Britanie care va acoperi costurile serviciilor dvs. de sănătate pe timpul șederii în Marea Britanie.

Comisia Europeană consideră că această cerință constituie o încălcare a legilor Uniunii Europene și a început procedurile de cercetare penală împotriva Marii Britanii. Cu toate acestea, poate nu va mai avea importanță, deoarece Guvernul Marii Britanii a afirmat că dovada de asigurare de sănătate comprehensibilă nu va mai fi necesară în baza Schemei UE de Stabilire a Domiciliului (vezi mai jos).

Cine este ”membru al familiei” tale în baza legilor Uniunii Europene ?

În baza legilor Uniunii Europene, sunt considerați ”membrii ai familiei” dvs. următoarele persoane:

- Soțul dvs, soția dvs., sau partenerul civil
- Partenerul dvs. necăsătorit care are un card de rezidență ce poate demonstra relația sa cu dvs.
- Copilul dvs., nepotul sau strănepotul sub vârsta de 21 de ani
- Copilul dvs. pe care îl aveți în întreținere mai mare de 21 de ani
- Părinții dvs. care depind de dvs., bunicii sau străbunicii
- Alte rude care depind de dvs. care pot demonstra prin card de rezidență relația cu dvs.

Cu toate acestea, dacă sunteți o ”persoană calificată” pentru că sunteți student, ”membrii familiei” dvs. sunt considerați numai soțul/ soția/ partenerul civil și copiii aflați în întreținerea dvs.

Care îmi vor fi drepturile pe perioada de tranziție aferentă Brexitului (de la 30 Martie 2019 la 31 Decembrie 2020) ?

- Marea Britanie și Uniunea Europeană au căzut de acord în principiu că nu va avea loc nici o schimbare a drepturilor dvs. pe timpul perioadei de tranziție aferente Brexitului.
- De asemenea, au căzut de acord că cetățenii Spațiului Economic European/ Uniunii Europene (SEE/ UE) care ajung în Marea Britanie în timpul acestei perioade se vor bucura de aceleași drepturi ca și cei care au ajuns aici înainte de Brexit.

- Cu toate acestea, perioada de tranziție va intra în vigoare numai dacă **acordul de retragere** este ratificat și de către Uniunea Europeană, și de către Marea Britanie înainte de 29 Martie 2019.

Pentru a implementa acest acord, Guvernul Marii Britanii a propus o nouă abordare a evaluării dreptului de domiciliere al cetățenilor Spațiului Economic European/ Uniunii Europene (SEE/ UE), numit **Schema UE de Stabilire a Domiciliului**.

Ce este Schema UE de Stabilire a Domiciliului ?

- Dvs¹. și membrii familiei dvs. care locuiesc în Marea Britanie pe timpul perioadei de tranziție aferente Brexitului (de la 30 Martie 2019 la 31 Decembrie 2020) trebuie să solicite una dintre următoarele:
 - **Statut de ședere permanentă** (dacă ați domiciliat aici pe o perioadă neîntreruptă de 5 ani)
 - **Statut preliminar de ședere permanentă** dacă ați domiciliat aici mai puțin de o perioadă neîntreruptă de 5 ani)
- **Statutul de ședere permanentă** înseamnă că aveți dreptul permanent de a continua să domiciliați în Marea Britanie după perioada de tranziție aferentă Brexitului, chiar dacă nu mai sunteți o ”persoană calificată” sau membrul de familie al unei ”persoane calificate”.
- **Statut preliminar de ședere permanentă** înseamnă că aveți un drept temporar de a domicilia în Marea Britanie pentru o perioadă de până la 5 ani după terminarea perioadei de tranziție. Odată ce ați domiciliat în Marea Britanie pe o perioadă de 5 ani, vă veți califica să solicitați statut de ședere permanentă.
- Statutul de ședere permanentă sau statutul preliminar de ședere permanentă înseamnă și că aveți același drept la muncă, învățământ și acces la serviciile publice și la ajutoarele sociale pe care l-ați avut înainte de perioada de tranziție.
- Dovada statutului dvs. vă va fi dată în format digital. Nu vi se va elibera nici un document fizic de hârtie.
- Dovada statutului membrii dvs. de familie va fi eliberat sub forma unui card de rezidență biometric.

Trebuie să solicit statut pe baza Schemei UE de Stabilire a Domiciliului ?

¹ Dreptul de ședere permanentă al cetățenilor Spațiului Economic European (Norvegia, Islanda, Lichtenstein) și Elveția sunt încă în curs de negociere.

- Da, dacă vreți să rămâneți în Marea Britanie după 31 Decembrie 2020.
- După acea dată, nu vor mai fi valabile nici un fel de alte feluri de drept de ședere pentru cetățenii Spațiului Economic European/ Uniunii Europene (SEE/ UE).
- Va trebui să solicitați acest statut chiar dacă sunteți cetățean al Spațiului Economic European/ Uniunii Europene (SEE/ UE) căsătorit cu un cetățean britanic.
- Trebuie să solicitați acest statut chiar dacă aveți deja ”rezidență permanentă”, dar nu va mai fi nevoie să plătiți o taxă.
- Nu va trebui să solicitați acest statut dacă aveți deja Drept de Ședere pe Perioadă Nedefinită sau dacă sunteți irlandez; cu toate acestea, membrii familiei dvs. care sunt din afara Marii Britanii și a Republicii Irlanda trebuie să solicite acest statut.

Cum să solicit ”drept de ședere permanentă” în baza Schemei UE de Stabilire a Domiciliului ?

- Sistemul de solicitare a statutului de ședere permanentă va deveni funcțional complet până în 30 Martie 2019. După această dată puteți solicita acest statut online, folosindu-vă telefonul mobil, sau folosind un formular de hârtie.
- Puteți aplica singur sau puteți solicita ajutorul unei organizații care oferă consiliere juridică și informații cu privire la Schema UE de Stabilire a Domiciliului.

Va trebui să faceți dovada următoarelor:

- **Identității dvs.** (spre exemplu, folosind un pașaport, carte națională de identitate, card biometric de rezidență sau permis)
- Șederii dvs. permanente în Marea Britanie (spre exemplu, ori prin National Insurance Number (Număr Național de Asigurare) și consimțind ca autoritățile să efectueze o căutare în evidențele Administrației Financiare a Marii Britanii (MS Revenue & Customs) și ale Ministerului Muncii din Marea Britanie (Department of Work and Pensions) sau furnizând dovezi suplimentare².
- Că nu sunteți nepotrivit din cauză că:
 - Ați fi făcut declarații false sau înșelătoare despre dvs. în dosarul de solicitare a statutului,
 - Ați avea antecedente penale
 - Ați fi asociat cu o organizație teroristă sau ați comis o crimă de război sau genocid, sau

² Home Office (Ministerul de Interne al Marii Britanii) a furnizat o listă de documente care pot constitui dovada șederii dvs. și pe care le vor accepta pentru acest scop, le găsiți la Anexa A a ghidului folosit de ofițerii Ministerului de Interne al Marii Britanii la analiza dosarelor depuse în baza Schemei UE de Stabilire a Domiciliului: https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/736281/EU_Settle ment_Scheme_Caseworker_guidance.pdf

- Ați fi un pericol pentru siguranța publică, securitatea publică sau sănătatea publică.
- Trebuie să plătiți £65 pentru fiecare solicitare pentru un adult și £32.50 pentru fiecare solicitare pentru un copil mai mic de 16 ani.
- Nu este necesar să plătiți o taxă dacă deja dețineți Drept de Ședere pe Perioadă Nedefinită, Rezidență Permanentă sau dacă sunteți un copil de care are grijă autoritatea locală.
- De asemenea, trebuie să depuneți o fotografie tip pașaport. Membrii familiei dvs. care nu sunt cetățeni SEE/ UE ar putea să fie nevoie să meargă la un centru care acceptă acest tip de cereri pentru a li se lua amprente, în caz că nu au făcut aceasta deja.

Când să solicit statut pe baza Schemei UE de Stabilire a Domiciliului ?

- Trebuie să solicitați statut de ședere permanentă imediat ce vă calificați pentru ”domiciliu neîntrerupt”, adică ați domiciliat neîntrerupt în Marea Britanie cel puțin 6 luni din fiecare an din ultimii 5 ani.
- Dacă nu vă calificați pentru ”domiciliu neîntrerupt” înainte de 30 Iunie 2021, trebuie să solicitați mai întâi ”statut prealabil de ședere permanentă”.
- **Data ultimă la care puteți să depuneți cerere pentru statut este 30 Iunie 2021.**
- Dacă sunteți membru al familiei unui cetățean UE, trebuie să solicitați acest statut o dată cu cetățeanul UE, dacă este posibil.

Dacă cererea mea este respinsă ?

- Puteți face apel la hotărâre dacă depuneți cererea după 29 Martie 2019. S-ar putea să fie nevoie să plătiți o taxă pentru a putea face apel la hotărâre.
- Puteți face apel de unul singur sau puteți solicita ajutorul unui consilier calificat pe probleme de imigrație sau al unui avocat. Dacă aveți dreptul să primiți finanțare pentru serviciile juridice, este posibil să nu fie nevoie să plătiți pentru acest serviciu juridic sau pentru apel. Puteți găsi informații de contact pentru avocați specializați pe imigrări aici: <https://www.lawscot.org.uk/find-a-solicitor>
- Puteți de asemenea să depuneți din nou cerere de câte ori vreți înainte de 30 Iunie 2021, însă trebuie să plătiți taxa de fiecare dată când depuneți cererea.

Care îmi vor fi drepturile după perioada de tranziție (după 1 Ianuarie 2021) ?

Așa cum am menționat mai sus, Schema UE de Stabilire a Domiciliului va rămâne deschisă până pe 30 Iunie 2021.

- Cetățenii Spațiului Economic European/ Uniunii Europene (SEE/ UE) cărora li s-a acordat "statutul preliminar de ședere permanentă" în timpul perioadei de tranziție vor avea dreptul să solicite "statutul de ședere permanentă" odată ce au împlinit 5 ani de "domiciliu neîntrerupt", chiar dacă aceasta se întâmplă după 30 Iunie 2021. Nu se aplică o taxă suplimentară pentru cererea de "statut de ședere permanentă", dacă deja aveți statutul preliminar de ședere permanentă.
- cetățenii Spațiului Economic European/ Uniunii Europene (SEE/ UE) care au statutul de ședere permanentă sau statutul preliminar de ședere permanentă vor avea de asemenea dreptul să solicite acest drept pentru membrii apropiați ai familiei lor (soț/ soție, partener civil, partener durabil, copil sau nepot aflat în întreținere, părinte sau bunic aflat în întreținere) care locuiesc în altă țară și doresc să li se alăture în Marea Britanie, atât timp cât relația a existat la 31 Decembrie 2020 și continuă să existe atunci când persoana dorește să vină în Marea Britanie. Membrii apropiați ai familiei care doresc să se alăture unui cetățean UE după 31 Decembrie 2020 au timp de trei luni de la sosirea în Marea Britanie pentru a depune cerere pentru statut în baza schemei (sau până la 30 Iunie 2021 dacă au ajuns înainte de 1 Aprilie 2021).
- cetățenii Spațiului Economic European/ Uniunii Europene (SEE/ UE) care au statutul de ședere permanentă sau statutul preliminar de ședere permanentă vor putea de asemenea oricând să depună cerere pentru ca copiii lor să li se poată alătura în Marea Britanie, chiar dacă acești copii s-au născut după 31 Decembrie 2020.
- Guvernul Marii Britanii încă nu a publicat o politică de imigrare pentru perioada de după terminarea perioadei de tranziție aferente Brexitului. Cu toate acestea, este posibil că dreptul cetățenilor Spațiului Economic European/ Uniunii Europene (SEE/ UE) și al familiilor acestora care ajung în Marea Britanie după 1 Ianuarie 2021 pentru a locui, munci studia și vizita Marea Britanie va fi limitat de către controale de imigrare.

UN GHID CĂTRE DREPTURILE DVS. PENTRU CETĂȚENII SEE/ UE AFLAȚI PE TERITORIUL SCOȚIEI

FIȘA DE INFORMAȚII NR. 2: DREPTUL MEU LA MUNCĂ

Această fișă de informații oferă un rezumat sumar al drepturilor pe care dvs. și membrii familiei dvs. le aveți de a munci în Scoția înainte, în timpul și după perioada de tranziție aferentă Brexitului.

Care îmi sunt drepturile acum ?

(până la 29 Martie 2019)

Aveți dreptul de a munci în Scoția în baza legii Uniunii Europene cu privire la libera circulație. Aceasta include și dreptul să:

Un ghid cu privire la drepturile dvs. pentru cetățenii Spațiului Economic European/ Uniunii Europene (SEE/ UE) aflați în Scoția

- Vă căutați de lucru (jobseeking)
- Să lucrați fără permis de lucru
- Să fiți liber profesionist fără permis de lucru
- Să rămâneți în Marea Britanie și după ce nu mai lucrați, ca persoană care a fost încadrată în câmpul muncii³ sau ca pensionar⁴

De asemenea, aveți dreptul să fiți tratat la fel ca angajații în câmpul muncii care sunt cetățeni britanici, să aveți aceleași condiții de muncă ca și ei și să beneficiați de toate celelalte avantaje impozitare sau legate de muncă (spre exemplu, accesul la ajutoare sociale aferente angajării în câmpul muncii, pensii).

Care îmi vor fi drepturile pe perioada de tranziție aferentă Brexitului (de la 30 Martie 2019 la 31 Decembrie 2020) ?

- Marea Britanie și Uniunea Europeană au căzut de acord în principiu că nu va avea loc nici o schimbare a drepturilor dvs. pe perioada de tranziție aferentă Brexitului.
- De asemenea, au căzut de acord că cetățenii Spațiului Economic European/ Uniunii Europene (SEE/ UE) care ajung în Marea Britanie în timpul acestei perioade se vor bucura de aceleași drepturi ca și cei care au ajuns aici înainte de Brexit.
- Aceasta înseamnă că aveți aceleași drepturi să munciți sau să lucrați în regim liber profesionist - și veți fi protejat de aceleași condiții de tratament egal de care se bucură angajații în câmpul muncii care sunt cetățeni britanici – pe timpul perioadei de tranziție.
- Cu toate acestea, perioada de tranziție va intra în vigoare numai dacă **acordul de retragere** este ratificat și de către Uniunea Europeană, și de către Marea Britanie înainte de 29 Martie 2019.

Care îmi vor fi drepturile după perioada de tranziție (după 1 Ianuarie 2021) ?

³ Se consideră că un cetățean al Spațiului Economic European/ Uniunii Europene (SEE/ UE) care nu mai este încadrat în câmpul muncii își păstrează dreptul de angajat în câmpul muncii dacă este incapabil temporar să lucreze ca urmare a unui accident sau boală, devine șomer involuntar (care a fost angajat în câmpul muncii cel puțin 1 an), începe o pregătire profesională, sau este însărcinată. Un cetățean al Spațiului Economic European/ Uniunii Europene (SEE/ UE) care devine permanent incapabil de a munci (care a fost angajat în câmpul muncii cel puțin 2 ani) sau care a devenit permanent incapabil de a munci din cauza unui accident sau a unei boli contractate la locul de muncă, ceea ce înseamnă că i se va plăti pensie de către o instituție a Marii Britanii, poate solicita imediat statutul de ședere permanentă.

⁴ Un cetățean al Spațiului Economic European/ Uniunii Europene (SEE/ UE) care a ajuns la vârsta de pensionare și care apoi a ieșit la pensie după ce fie a domiciliat neîntrerupt în Marea Britanie timp de 3 ani sau a lucrat în Marea Britanie timp de 1 an, poate solicita imediat statutul de ședere permanentă.

- Cetățenii Spațiului Economic European/ Uniunii Europene (SEE/ UE) cărora li s-a acordat ”statutul de ședere permanentă” sau ”statutul preliminar de ședere permanentă” se vor bucura de aceleași dreptul de care s-au bucurat pe timpul perioadei de tranziție.
- Guvernul Marii Britanii încă nu a publicat o politică cu privire la drepturile cetățenilor Spațiului Economic European/ Uniunii Europene (SEE/ UE) care survin din încadrarea în câmpul muncii după perioada de tranziție.
- Cu toate acestea, Ministrul de Interne a afirmat în Iulie 2018 că cetățenii Spațiului Economic European/ Uniunii Europene (SEE/ UE) **nu vor avea un drept automat de a munci în Marea Britanie** după perioada de tranziție aferente Brexitului.
- Aceasta înseamnă că este foarte posibil ca cetățenii Spațiului Economic European/ Uniunii Europene (SEE/ UE) care ajung în Marea Britanie după perioada de tranziție aferentă Brexitului să aibă dreptul de muncă condiționat de tipul de viză care le va fi acordat. Unele forme de viză nu au nici o restricție cu privire la dreptul la muncă, însă altele limitează numărul de ore de muncă (spre exemplu, viza de student). Aceasta mai poate însemna și că cetățenii Spațiului Economic European/ Uniunii Europene (SEE/ UE) care doresc să vină în Marea Britanie ca să muncească trebuie să facă cerere pentru un permis de lucru.

Cum pot să aflu mai multe informații ?

- Pentru informații despre dreptul dvs. să munciți, puteți să contactați My World of Work <https://www.myworldofwork.co.uk/getting-job/your-rights-work>
- Citiți mai multe informații despre politica Guvernului Marii Britanii cu privire la cetățenii Spațiului Economic European/ Uniunii Europene (SEE/ UE) și la ”statutul de ședere permanentă” aici: <https://eucitizensrights.campaign.gov.uk>
- Citiți mai multe informații despre politica Guvernului Scoției cu privire la cetățenii Spațiului Economic European/ Uniunii Europene (SEE/ UE) aici: <https://beta.gov.scot/policies/europe/eu-citizens/>
- Citiți instrucțiunile Guvernului Marii Britanii pentru angajatori cu privire la ”statutul de ședere permanentă” aici: <https://www.gov.uk/government/publications/eu-settlement-scheme-employer-toolkit>

Actualizat ultima dată Septembrie 2018

UN GHID CĂTRE DREPTURILE DVS. PENTRU CETĂȚENII SEE/ UE AFLAȚI PE TERITORIUL SCOȚIEI

FIȘA DE INFORMAȚII NR. 3: Dreptul meu la Ajutoare Sociale, Locuințe Sociale și Ajutor de la Asistența Socială

Această fișă de informații oferă un rezumat sumar al drepturilor dvs. de a solicita ajutoare sociale, locuințe sociale și ajutor din partea Asistenței Sociale în Scoția înainte, în timpul și după perioada de tranziție aferentă Brexitului.

Care îmi sunt drepturile acum ?

(până la 29 Martie 2019)

Accesul la ajutoarele sociale

- Dreptul dvs. a de solicita multe tipuri de ajutoare sociale (cum ar fi Ajutorul de Șomaj, Ajutorul pentru Venituri Mici, Ajutorul pentru Venituri Insuficiente, Ajutorul pentru Chirie sau Creditul Universal) depinde dacă vă calificați la **testul de domiciliu stabil** dovedind că:
 - Aveți dreptul legal de a locui în Marea Britanie și de a solicita ajutoare sociale (**dreptul de a domicilia** – vezi Fișa de Informații nr.1 la www.hrcscotland.org/brexit)
 - Aveți intenția de a vă muta domiciliul în Marea Britanie sau în Irlanda de Nord (**domiciliu stabil**)
- Dacă vă bazați pe statutul de angajat în câmpul muncii pentru a vă dovedi dreptul de a domicilia în Marea Britanie, este posibil să vi se ceară să dovediți că venitul dvs. au fost mai mult decât ”**pragul minim de venit pe economie**” (nivelul la care angajatorii încep să plătească contribuții de Asigurare Națională Clasa I⁵).
- Dacă vă bazați pe statutul de persoană care își caută de lucru pentru a demonstra că aveți dreptul de a domicilia în Marea Britanie, trebuie mai întâi să fi locuit în Marea Britanie timp de trei luni înainte de a determina că aveți domiciliu stabil în scopul de a solicita anumite tipuri de ajutoare sociale.

Accesul la Locuințe Sociale

- Dacă aveți **dreptul de a domicilia în Marea Britanie**, vă calificați să primiți din partea autorității locale o locuință socială de la stat și ajutor pentru oameni fără locuință (*homeless*).

⁵ La ora actuală, ”pragul minim de venit pe economie” este de £162/ săptămână în perioada 2018/ 2019.

- Dacă nu aveți locuință sau sunteți în pericol de a rămâne fără locuință, aveți dreptul să faceți o cerere de a fi declarat persoană fără locuință. Autoritatea locală trebuie să vă ofere o locuință temporară pe perioada în care investighează circumstanțele dvs. și decid dacă trebuie să vă ofere o locuință permanentă.
- Cu toate acestea, trebuie să contribuiți la costurile locuinței temporare în care ați fost repartizat, iar acest lucru poate fi dificil pentru dvs. dacă nu vă calificați încă pentru a primi ajutor de la stat cu plata chiriei din cauză că nu vă calificați la testul de domiciliu stabil.

Accesul la Ajutor de Asistență Socială

Este posibil să vă calificați și la alte forme de ajutor de la autoritatea locală dacă:

- Aveți mai puțin de 18 ani și sunteți singur sau în pericol (spre exemplu, de vătămare sau de destituire)
 - Sunteți o persoană care nu va mai locui la azil sau la orfelinat (sau instituție cu profil similar) sau sunteți pe cale de a pleca dintr-o astfel de instituție
 - Sunteți îngrijitorul unei alte persoane
 - Aveți copii și nu puteți să le oferiți condiții de locuire adecvate sau ajutor financiar
 - Aveți nevoie de ajutor suplimentar din cauza unui handicap, sau din cauza sănătății dvs. mentale, din cauza vârstei sau din cauza unei alte vulnerabilități
 - Sunteți în pericol de vătămare sau de abuzare
- **Aveți dreptul să solicitați ajutorul autorității locale, indiferent care este statutul dvs. în ceea ce privește imigrarea.** Autoritatea locală are obligația să vă ia în considerare solicitarea și, dacă este nevoie, să evalueze dacă sau nu trebuie să vă ofere ajutor și susținere.
- Cu toate acestea, odată ce evaluarea a fost efectuată, dacă sau nu aveți dreptul de a domicilia în Marea Britanie poate avea un impact asupra posibilității autorității locale de a vă ajuta sau asupra modului în care vă poate ajuta și vă poate susține cu ceea ce aveți nevoie. Vezi Fișa de Informații nr. 1: Dreptul meu de a domicilia în Marea Britanie la www.hrcscotland.org/brexit

Care îmi vor fi drepturile pe perioada de tranziție aferentă Brexitului (de la 30 Martie 2019 la 31 Decembrie 2020) ?

- Marea Britanie și Uniunea Europeană au ajuns la o înțelegere în principiu că nu va avea loc nici o schimbare a drepturilor dvs. în timpul perioadei de tranziție aferente Brexitului.
- Cetățenii Spațiului Economic European/ Uniunii Europene care ajung în Marea Britanie în timpul acestei perioade se bucură de aceleași drepturi ca și cei care au ajuns aici înainte de Brexit.

- Cu toate acestea, perioada de tranziție va intra în vigoare numai dacă **acordul de retragere** este ratificat și de către Uniunea Europeană, și de către Marea Britanie înainte de 29 Martie 2019.

Care îmi vor fi drepturile după perioada de tranziție (după 1 Ianuarie 2021) ?

- Guvernul Marii Britanii încă nu a publicat o politică cu privire la accesul la ajutoarele sociale, locuințe sociale și alte tipuri de ajutor pentru cetățenii Spațiului Economic European/ Uniunii Europene (SEE/ UE).
- Unele chestiuni, cum ar fi accesul la locuințele sociale, sunt chestiuni care depind de Guvernul Scoției.
- Alte chestiuni, cum ar fi accesul la ajutor de asistență socială pentru copii și adulți vulnerabili rămâne disponibil tuturor celor care domiciliază în Scoția, indiferent de unde vin.

Cum pot să aflu mai multe informații ?

- Citiți mai multe informații despre dreptul dvs. la locuințe sociale în Scoția și cu privire la alte detalii de la serviciul pentru locuințe sociale de pe site-ul Shelter Scotland aici: https://scotland.shelter.org.uk/get_advice
- Citiți mai multe informații despre accesul la ajutoarele sociale în Scoția și detalii despre serviciul de ajutor pentru dreptul la bunăstare de pe pagina de web a **Child Poverty Action Group Scotland** aici: <https://www.cpag.org.uk/scotland/factsheets>
- Vorbiți cu cineva de la Citizen Advice Scotland – puteți să vedeți de care sucursală aparțineți aici: <https://www.cas.org.uk/bureaux>

Actualizat ultima dată Septembrie 2018

UN GHID CĂTRE DREPTURILE DVS. PENTRU CETĂȚENII SEE/ UE AFLAȚI PE TERITORIUL SCOȚIEI

FIȘA DE INFORMAȚII NR. 4: Dreptul meu la Serviciile de Sănătate

Această fișă de informații oferă un rezumat sumar despre dreptul dvs. de a avea acces la servicii de sănătate gratuite oferite de NHS (Serviciile Naționale de Sănătate) în Scoția înainte, în timpul și după perioada de tranziție aferentă Brexitului.

Care îmi sunt drepturile acum ?

(până la 29 Martie 2019)

- Toată lumea în Scoția are dreptul să primească tratament gratuit pentru următoarele:

- Îngrijire de urgență într-un spital (la secția de accidente și urgențe, secția de răniți sau secția de vătămări minore)
 - Îngrijire de urgență la un medic de familie
 - Transport de urgență într-o Salvare
 - Tratament pentru anumite boli infecțioase și boli transmisibile pe cale sexuală, în scopul menținerii sănătății publice.
-
- Toată lumea care domiciliază în Scoția pe o perioadă mai mare de 3 luni are dreptul să se înscrie la un medic de familie.
 - Este posibil să vi se ceară să faceți dovada unui card european de asigurare de sănătate (European Health Insurance Card – EHIC) atunci când vă înscrieți la un medic de familie, dar chiar dacă nu aveți un astfel de card, totuși aveți dreptul să vă înscrieți la NHS (Serviciile Naționale de Sănătate) și să primiți tratament medical.
 - Dacă vă aflați în Scoția pe o perioadă mai mică de 3 luni, puteți să beneficiați de tratament medical, dar în calitate de ”domiciliat temporar”.
 - De asemenea, **atât dvs., cât și membrii familiei dvs. pot să acceseze gratuit îngrijire de sănătate obișnuită (nu urgențe) primară (la medicul de familie) sau secundară (la spital) oferită de NHS (Serviciile Naționale de Sănătate) în Scoția dacă faceți dovada că aveți dreptul de domiciliere.**
 - Este posibil ca membrii familiei dvs. care nu sunt cetățeni ai Spațiului Economic European/ Uniunii Europene să trebuiască să facă dovada și că au dreptul să vi se alăture în Marea Britanie pentru a primi tratament gratuit, spre exemplu, un permis de familie SEE (*EEA family permit*)⁶.

Care îmi vor fi drepturile pe perioada de tranziție aferentă Brexitului (de la 30 Martie 2019 la 31 Decembrie 2020) ?

- Marea Britanie și Uniunea Europeană au ajuns la o înțelegere în principiu că nu va avea loc nici o schimbare a drepturilor dvs. în timpul perioadei de tranziție aferente Brexitului.
- Cetățenii Spațiului Economic European/ Uniunii Europene care ajung în Marea Britanie în timpul acestei perioade se bucură de aceleași drepturi ca și cei care au ajuns aici înainte de Brexit.
- Cu toate acestea, perioada de tranziție va intra în vigoare numai dacă **acordul de retragere** este ratificat și de către Uniunea Europeană, și de către Marea Britanie înainte de 29 Martie 2019.

⁶ <https://www.nhsinform.scot/publications/healthcare-for-people-coming-to-scotland-to-work-factsheet>

Care îmi vor fi drepturile după perioada de tranziție (după 1 Ianuarie 2021) ?

- Drepturile dvs. la NHS (Serviciile Naționale de Sănătate) după perioada de tranziție nu sunt foarte clare. Acestea vor fi negociate de Uniunea Europeană și de Marea Britanie în timpul perioadei de tranziție.

Cum pot să aflu mai multe informații ?

- Pentru informații despre afecțiuni medicale și despre servicii de sănătate, sunați la numărul de telefon special desemnat al NHS (Serviciile Naționale de Sănătate): **0800224488** (telefon pentru mesaje SMS: **180010800224488**; acest număr de telefon oferă și posibilitatea serviciilor de traducere). Această linie telefonică este deschisă în fiecare zi între orele 08:00 – 22:00.
- **Luați legătura cu Serviciul de Consiliere & Ajutor Pacienți (PASS – Patient Advice & Support Service)** la sucursala dvs. locală a biroului de consiliere cetățeni (Citizen Advice Bureau). Găsiți cea mai apropiată sucursală pe internet la www.cas.org.uk sau în cartea de telefon locală. PASS este independent și oferă informații, consiliere și ajutor gratuit oricărei persoane care utilizează serviciile NHS (Serviciile Naționale de Sănătate).

Actualizat ultima dată Septembrie 2018

UN GHID CĂTRE DREPTURILE DVS. PENTRU CETĂȚENII SEE/ UE AFLAȚI PE TERITORIUL SCOȚIEI

FIȘA DE INFORMAȚII NR. 5: Dreptul meu de a vota

Această fișă de informații oferă un rezumat sumar despre dreptul dvs. de a vota la alegeri în Scoția înainte, în timpul și după perioada de tranziție aferentă Brexitului.

Care îmi sunt drepturile acum ?

(până la 29 Martie 2019)

Dacă aveți 16 ani sau mai mult și domiciliați în Scoția, aveți dreptul să votați la⁷:

- Alegerile locale, unde sunt aleși consilieri locali în zona unde locuiți
- Alegeri pentru Parlamentul Scoției
- Alegeri pentru Parlamentul Europei

Nu aveți dreptul să votați la alegerile parlamentare ale Marii Britanii, în afară de cazul în care sunteți și cetățean al Marii Britanii, Republicii Irlanda, Cipru sau Malta⁸.

⁷ <https://www.gov.uk/elections-in-the-uk>

⁸ <https://www.electoralcommission.org.uk/faq/voting-and-registration/who-is-eligible-to-vote-at-a-uk-general-election>

Care îmi vor fi drepturile pe perioada de tranziție aferentă Brexitului (de la 30 Martie 2019 la 31 Decembrie 2020) ?

- Veți continua să aveți dreptul să votați la alegerile locale și la alegerile parlamentare scoțiene.
- Nu veți avea dreptul să votați la alegerile pentru membrii Parlamentului European din partea Marii Britanii, pentru că Marea Britanie nu va mai participa la Parlamentul European.
- Dacă doriți să votați la alegerile pentru Parlamentul European din Mai 2019, trebuie să contactați autoritățile locale din țara Spațiului Economic European/ Uniunii Europene de unde proveniți⁹.

Care îmi vor fi drepturile după perioada de tranziție (după 1 Ianuarie 2021) ?

Guvernul Scoției s-a consultat cu privire la extinderea oportunității de a vota în Scoția pentru toți aceia care domiciliază aici în mod legal, indiferent de locul în care s-au născut, atât la alegerile pentru consiliul local, cât și la alegerile pentru Parlamentul Scoției sau referendum¹⁰.

Guvernul Scoției va face public un raport care va anunța rezultatele acestei consultări la momentul potrivit.

Cum pot să aflu mai multe informații ?

Pentru informații cu privire la dreptul de vot în Scoția, puteți contacta Comisia Electorală din Scoția telefonic la 03331031928, prin e-mail la infoscotland@electoralcommission.org.uk. Sau puteți citi mai multe informații pe pagina lor de web la: <https://www.electoralcommission.org.uk/scotland>

Actualizat ultima dată Septembrie 2018

UN GHID CĂTRE DREPTURILE DVS. PENTRU CETĂȚENII SEE/ UE AFLAȚI PE TERITORIUL SCOȚIEI

⁹ <https://www.gov.uk/elections-in-the-uk/european-parliament>

¹⁰ Corespondență privată din Iulie 2018. Are puterea de a face aceasta în baza Legii Scoția 2016. Precedentul pentru aceasta a fost stabilit la oferirea posibilității de a vota la referendumul pentru independența Scoției pentru cetățenii Uniunii Europene în Iunie 2014. <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2016/part/1/crossheading/elections-etc/enacted>

FIȘA DE INFORMAȚII NR. 6: Dreptul meu la învățământ

Această fișă de informații oferă un rezumat sumar despre dreptul dvs. la învățământ în Scoția înainte, în timpul și după perioada de tranziție aferentă Brexitului.

- **Fiecare copil care domiciliază în Scoția și care are vârsta școlarizării (în general, sub 16 ani sau sub 16 ani) are dreptul la învățământ primar, gimnazial și liceal gratuit¹¹.**
- De asemenea, aveți dreptul să mergeți la școală în Scoția ca cetățean al Spațiului Economic European/ Uniunii Europene dacă:
 - Sunteți înmatriculat la:
 - O școală particulară
 - Un colegiu de stat sau finanțat particular
 - O universitate
 - Școală profesională, și
 - Aveți "resurse suficiente" pentru a putea face față costurilor cursurilor și cheltuielilor de întreținere; și
 - Aveți "asigurare medicală comprehensibilă"
- Cu toate acestea, este important de menționat că dacă vă calificați sau nu pentru "taxe de școlarizare domestice" și ajutor financiar sub forma unui împrumut pentru studenți vă poate influența decizia de a vă înscrie la o instituție de învățământ superior sau avansat, chiar dacă aveți dreptul să o faceți.
- **Pentru a vă califica pentru a primi finanțare sub forma de împrumut pentru studenți de la Agenția Scoțiană pentru Finanțare Studenți (SAAS – Student Awards Agency Scotland) trebuie:**
 - Să fi fost domiciliat stabil în Uniunea Europeană în ultimii 3 ani imediat înainte de începerea studiilor, și
 - Să fiți un cetățean al Spațiului Economic European/ Uniunii Europene care domiciliază stabil în Scoția
- **Pentru a vă califica să plătiți taxele de școlarizare la rata domestică (școlarizare gratuită) la instituții de învățământ superior sau avansat trebuie să fiți un cetățean al Spațiului Economic European/ Uniunii Europene care a domiciliat stabil în Uniunea Europeană în ultimii 3 ani imediat înainte de începerea studiilor**

¹¹ Secțiunea 1, Legea Învățământului Scoțian 1980

Care îmi vor fi drepturile pe perioada de tranziție aferentă Brexitului (de la 30 Martie 2019 la 31 Decembrie 2020) ?

- Marea Britanie și Uniunea Europeană au ajuns la o înțelegere în principiu că nu va avea loc nici o schimbare a drepturilor dvs. în timpul perioadei de tranziție aferente Brexitului.
- Cetățenii Spațiului Economic European/ Uniunii Europene care ajung în Marea Britanie în timpul acestei perioade se bucură de aceleași drepturi ca și cei care au ajuns aici înainte de Brexit.
- Cu toate acestea, perioada de tranziție va intra în vigoare numai dacă **acordul de retragere** este ratificat și de către Uniunea Europeană, și de către Marea Britanie înainte de 29 Martie 2019.
- Guvernul Scoției a anunțat că pentru cetățenii Spațiului Economic European/ Uniunii Europene care se înscriu într-un program de învățământ superior în Scoția în anii universitari 2017/ 2018, 2018/ 2019 și 2019/ 2020 vor beneficia de statut de "taxe de școlarizare domestice" (școlarizare gratuită) pe întreaga durată a programului respectiv¹².

Care îmi vor fi drepturile după perioada de tranziție (după 1 Ianuarie 2021) ?

- Copiii cetățenilor Spațiului Economic European/ Uniunii Europene care sunt de vârsta școlii și care domiciliază în Scoția vor continua să aibă acces la învățământ gratuit primar, gimnazial și liceal, deoarece acesta nu depinde de statutul de migrare.
- Guvernul Marii Britanii încă nu a publicat politica cu privire la accesul la învățământ superior sau avansat pentru cetățenii Spațiului Economic European/ Uniunii Europene după Brexit.
- Cu toate acestea, este posibil ca dreptul cetățenilor Spațiului Economic European/ Uniunii Europene de a veni în Scoția să studieze va fi restricționat de politica de imigrare de după această perioadă de tranziție. Aceasta înseamnă că este posibil să li se ceară să solicite viză de student, care la rândul ei le oferă dreptul de ședere numai pe o perioadă limitată de timp și care impune anumite condiții (cum ar fi limitarea accesului la muncă sau la ajutoarele sociale).
- Guvernul Scoției a anunțat, așa cum s-a explicat mai sus, că va continua să ajute studenții din Spațiul Economic European/ Uniunea Europeană pe parcursul programului universitar prin aplicarea de școlarizare domestică (școlarizare gratuită). De asemenea, guvernul Scoției a mai afirmat că va încerca să continue să atragă studenți din Spațiul Economic European/ Uniunea Europeană pentru a studia în Scoția.

¹² <https://news.gov.scot/speeches-and-briefings/ministerial-statement-supporting-people-to-study-in-scotland>

Cum pot să aflu mai multe informații ?

- Învățământ primar și liceal: Citizens Advice Scotland
<https://www.citizensadvice.org.uk/scotland/family/education/school-and-pre-school-education-s/education-choices-from-5-to-16-s/>
- Învățământ superior și avansat: UKCISA Scotland
<https://www.ukcisa.org.uk/Information--Advice/Fees-and-money/Scotland-fee-status>
- Agenția Scoțiană pentru Finanțare Studenți (SAAS – Student Awards Agency Scotland), Instrucțiuni Generale cu privire la Domiciliere:
- <https://www.saas.org.uk/forms/residence.pdf>

Actualizat ultima dată Septembrie 2018